

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 sierpnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ponownie ustalił wartość kapitału początkowego M. N. na dzień

1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy ustalony w decyzji o jej przyznaniu – w wysokości 61,99 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 61,99% przez kwotę 1.220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w powołanej ustawie ($61,99 \% \times 1.220,89 \text{ zł} = 756,83 \text{ zł}$). Przyjęto łącznie 12 lat, 4 miesiące i 2 dni, tj. 148 miesięcy okresów składkowych oraz 6 miesięcy i 2 dni okresów nieskładkowych, tj. 6 miesięcy (z tytułu sprawowania opieki nad dzieckiem (dziećmi)). Okresy opieki nad dzieckiem zostały przeliczone przy zastosowaniu art. 174 ust. 2a powołanej ustawy tj. przy zastosowaniu przelicznika 1,3 za każdy rok. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 63,43 %. Wysokość 24 % kwoty bazowej wynosi 293,01 zł. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 65.228,90 zł. /decyzja – k. 29-30 akt ZUS plik II/

Decyzją z dnia 27 sierpnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 29 maja 2015 roku przeliczył M. N. emeryturę od 1 października 2015 r. tj. od najbliższego terminu płatności, wskazując, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie społeczne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 272.290,49 zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 207.830,91 zł, średnie dalsze trwanie życia wynosi 251,30 miesięcy, wyliczona kwota emerytury wyniosła 935,62 zł ($272.290,49 \text{ zł} + 207.830,91 \text{ zł} / 251,30$).

Powyższą decyzją obniżono wysokość emerytury w związku z korektą stażu nieskładkowego przyjętego do ustalenia wartości kapitału początkowego tj. okresu opieki nad dziećmi i urlopu wychowawczego, które – w ocenie organu - nie przysługują w trakcie pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy.

Jednocześnie poinformowano ubezpieczoną, że dokonano przeliczenia emerytury w związku ze zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 5 marca 2015 roku o zmianie cytowanej ustawy.

/decyzja - k. 31-32 odw. akt ZUS plik II/

W dniu 5 października 2015 roku M. N. złożyła odwołanie od decyzji z dnia 25 sierpnia 2015 roku, wnosząc o jej zmianę poprzez ponowne ustalenie kapitału początkowego, w tym ustalenie podstawy wymiaru kapitału początkowego, okresów składkowych i nieskładkowych oraz współczynnika z uwzględnieniem pominiętych przez pozwany organ okresów składkowych i nieskładkowych. W uzasadnieniu odwołująca wskazała, że pozwany przy ustalaniu kapitału początkowego nie uwzględnił prawdopodobnie okresów zatrudnienia w Banku od 3 lipca 1979 r. do 31 grudnia 1979 r. względnie rzeczywistych wynagrodzeń otrzymywanych w tym okresie, w Spółdzielni (...) od 29 stycznia 1985 roku do 30 czerwca 1992 roku (ZUS uwzględnił dopiero okres od 25 maja 1985 r.) oraz okresu przebywania na urlopie wychowawczym od 16 kwietnia 1988 roku do 30 czerwca 1992 roku przy obliczeniu okresów składkowych i nieskładkowych, co wpłynęło na obliczenie współczynnika i kwoty kapitału początkowego. Podniosła, że nieuwzględnienie przez pozwany organ wszystkich okresów zatrudnienia i okresu urlopu wychowawczego powódki spowodowało błędne ustalenie w zaskarżonej decyzji okresów składkowych i nieskładkowych, skutkujących błędnym wyliczeniem wartości współczynnika i kwoty kapitału początkowego. Podniosła, że zaskarżona decyzja nie uwzględnia wszystkich okresów jej zatrudnienia i okresu urlopu wychowawczego, które stanowią podstawę do ustalenia prawa do emerytury, jak i jej naliczenia. /odwołanie - k. 2-6./

W dniu 5 października 2015 roku M. N. złożyła także odwołanie od decyzji z dnia 27 sierpnia 2015 roku, wnosząc o jej zmianę poprzez ponowne przeliczenie emerytury z uwzględnieniem kwoty prawidłowo ustalonego kapitału początkowego. Podtrzymała argumentację zawartą w odwołaniu od poprzedniej decyzji. /odwołanie - k. 2-5 akt sprawy VIII U 2814/15/

Odpowiadając na odwołania pismem z dnia 29 października 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o ich oddalenie. W uzasadnieniu podniósł, że do ustalenia wartości kapitału początkowego przyjęto okres zatrudnienia od 29 stycznia 1985 r. jako okres składkowy (wbrew stanowisku odwołującej, zgodnie z którym organ przyjął dopiero okres od 25 maja 1985 r.) co wynika z załączonego przez ubezpieczoną wykazu okresów ubezpieczenia, a także okres przebywania na urlopie wychowawczym od 1 grudnia 1978 r. do 2 czerwca 1979 r. (po urodzeniu pierwszego dziecka). Wskazał, że do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy ustalony w decyzji o jej przyznaniu – w wysokości 61,99 % - ustalony z 12 miesięcy jako najkorzystniejszy. Przy ustalaniu wynagrodzenia uzyskanego w 1979 roku przyjęto w czerwcu kwotę 2.930 zł wynikającą z zaświadczenia wystawionego przez pracodawcę, zaś za pozostały okres tj. od 1 lipca 1979 r. do 31 grudnia 1979 r. przyjęto wynagrodzenie minimalne z uwagi na brak dokumentacji płacowej z tego okresu. /odpowiedź na odwołanie - k. 17-18, odpowiedź na odwołanie - k. 10-11 akt sprawy VIII U 2814/15/

Postanowieniem z dnia 12 listopada 2015 roku Sąd połączył sprawy obu odwołań do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia. /postanowienie k. 13 akt sprawy VIII U 2814/15/

W piśmie procesowym z dnia 16 grudnia 2015 roku wnioskodawczyni poparła odwołanie, wnosząc o zaliczenie okresu urlopu wychowawczego i kwestionując wysokość przyjętych do obliczenia wartości kapitału początkowego wynagrodzenia za 1979 rok (w miejsce minimalnej płacy ZUS winien przyjąć wysokość wynagrodzeń wynikających z dokumentacji płacowej za 1979 rok) a także wysokość wynagrodzeń za lata 1973-1980 wskazując, że w miejsce przyjętej płacy ZUS winien przyjąć wysokość wynagrodzeń wynikających z zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Banku (...) S.A. z dnia 30 września 2014 roku). /pismo k. 22-23/

W piśmie procesowym z dnia 17 maja 2016 roku pełnomocnik ZUS podniósł, że wnioskodawczyni, która pobiera emeryturę od dnia 27 marca 2015r., przyznana decyzją z dnia 30 marca 2015r., w dniu 29 maja 2016r. złożyła wniosek o przeliczenie kapitału początkowego i kolejno emerytury w związku ze zmianą przepisów wprowadzonych ustawą z dnia 5 marca 2015r. o zmianie ustawy o emeryturach rentach z FUS (Dz. U. z 2015 r., poz. 552). W świetle art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.) od daty wydania decyzji nie minęło 5 lat, a ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem decyzji, które mają wpływ na wysokość świadczenia.

/pismo k. 39/

W piśmie procesowym z dnia 20 lipca 2016 roku pełnomocnik ZUS podniósł, że wyliczenie uwzględnionych okresów składkowych i nieskładkowych do kapitału początkowego zostało doręczono uprzednio wnioskodawczyni. Wskazał, że do obliczenia wysokości kapitału początkowego wnioskodawczyni przyjął łącznie 12 lat, 4 miesiące i 2 dni. Okresy nieskładkowe wyniosły 6 miesięcy i 2 dni liczonych zgodnie z art. 174 ust. 2a ustawy emerytalnej. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy ustalony w decyzji o jej przyznaniu – w wysokości 61,99 % obliczonego z 12 miesięcy na podstawie zaświadczenia Rp-7 z dnia 31 marca 1980r., który okazał się dla wnioskodawczyni najkorzystniejszy. Przy obliczaniu podstawy wymiaru kapitału początkowego uwzględniono wykazane przez odwołującą zarobki z lat 1973-1994, oraz wynagrodzenia minimalne – wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 42,20 %. Hipotetyczne obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru z uwzględnieniem dołączonego zaświadczenia o wynagrodzeniu nie wpływa na podniesienie wskaźnika gdyż hipotetyczny wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony z lat 1973-1982 wyniósł 47,15% co wynika z pisma procesowego ZUS z dnia 25 kwietnia 2016r. Emerytura wnioskodawczyni przyznana na podstawie art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z FUS od dnia 27 marca 2015r. na podstawie art. 26 tej ustawy uwzględnia: kwotę składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji (27.290,49 zł),

kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego (207.830,91 zł) i średnie dalsze trwanie życia. Okresy składkowe i nieskładkowe w rozumieniu art. 6 i 7 cytowanej ustawy nie są liczone do ustalenia wysokości emerytury jak w przepisie art. 53 powołanej ustawy (poza ich uwzględnieniem przy naliczaniu kapitału początkowego). Wskazał też, że przy ustaleniu wysokości emerytury uwzględniono składki zewidencjonowane na koncie wnioskodawczyni od 1999r. w zakładach pracy wykazanych w piśmie kierowanym do wnioskodawczyni z dnia 10 września 2015r w zakładach: T. (...), G. (...), PPHU (...), URZĄD MIASTA ŁODZI – stypendium szkoleniowe, (...). (...). IM. ŚW. BRATA ALBERTA, (...), (...), STOWARZYSZENIE (...), zaś składki zostały naliczone do 28 lutego 2015r. Wysokość zewidencjonowanych składek na koncie wnioskodawczyni zawarta jest w załączonych informacjach o stanie konta w ZUS za lata 1999-2004, 2012, od marca 2015 r., zestawienie waloryzacji kapitału początkowego i waloryzacja składek zawarte jest w załączniku do pisma. Ze względu na brak zestawienia składki zewidencjonowanej na koncie wnioskodawczyni za lata 2012-2014 do lutego 2015 r. oraz szczegółowej waloryzacji kapitału początkowego i składek za lata 2013-2014 sprawę przekazano do wydziału merytorycznego w celu uzupełnienia danych. /pismo k. 51-51 odw./

Ostatecznie na rozprawie z dnia 24 stycznia 2016 r. pełnomocnik wnioskodawczyni poparła odwołanie, wnosząc o ustalenie wysokości kapitału początkowego i emerytury zgodnie z hipotetycznym wyliczeniem ZUS z dnia 16 maja 2016 r. uwzględniającym okres urlopu wychowawczego wnioskodawczyni i o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania. /stanowiska 00:02:13-00:05:28, 00:18:25-00:26:04 – płyta CD k. 79/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni M. N. urodziła się w dniu (...). /bezsporne /

W dniu 9 lipca 1978 roku wnioskodawczyni urodziła syna. /bezsporne/

Począwszy od 29 marca 1980 r. wnioskodawczyni pobierała rentę z tytułu niezdolności do pracy (inwalidzką, II grupa inwalidów) z zastrzeżeniem, że może podejmować zatrudnienie: ewentualnie chałupniczą, jako przeciwwskazania do zatrudnienia podano pracę wymagającą stania i chodzenia. Rentę przyznano jej z uwagi na schorzenia stawów biodrowych. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty wyniósł 61,99 %. / zeznania wnioskodawczyni 00:07:19-00:11:58, 00:11:58-00:18:18 – płyta CD k. 79, orzeczenie Komisji k. 11-11 odw. akt ZUS plik I, decyzja ZUS k. 12-12 odw. akt ZUS plik I/

W trakcie pobierania renty wnioskodawczyni była zatrudniona w wielu zakładach pracy chronionej na podstawie umów o pracę lub zlecenia. /zeznania wnioskodawczyni 00:07:19-00:11:58 – płyta CD k. 79/

W okresie od 21 czerwca 1982 roku do 30 lipca 1983 roku oraz od 29 stycznia 1985 roku do 30 czerwca 1992 roku wnioskodawczyni była zatrudniona w Spółdzielni (...) na podstawie umowy o pracę w ¼ wymiaru czasu pracy na stanowisku maszynistki. Zakład pracy odprowadzał za wnioskodawczynię składki na ubezpieczenie społeczne. Okres ten został uwzględniony przez ZUS do okresów składkowych. /zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 7 listopada 2003 roku – akta ZUS, zeznania wnioskodawczyni 00:07:19-00:11:58, 00:11:58-00:18:18 – płyta CD k. 79

W dniu 17 października 1987 roku wnioskodawczyni urodziła córkę (niepełnosprawną). /zeznania wnioskodawczyni 00:07:19-00:11:58 – płyta CD k. 79

Wskazany zakład pracy w dniu 16 kwietnia 1988 roku udzielił wnioskodawczyni urlopu wychowawczego na okres od dnia 16 kwietnia 1988 do dnia 30 czerwca 1992 roku.

/ zeznania wnioskodawczyni 00:07:19-00:11:58, 00:11:58-00:18:18 – płyta CD k. 79

W dniu 17 marca 2015 r. M. N. złożyła wniosek o przyznanie emerytury.

/wniosek – k. 1-4 akt ZUS plik III/

Decyzją z dnia 25 marca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił wartość kapitału początkowego M. N. na dzień

1 stycznia 1999 roku na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy ustalony w decyzji o jej przyznaniu – w wysokości 61,99 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 61,99 % przez kwotę 1.220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w powołanej ustawie ($61,99 \% \times 1.220,89 \text{ zł} = 756,83 \text{ zł}$). Przyjęto łącznie 12 lat, 4 miesiące i 2 dni, tj. 148 miesięcy okresów składkowych oraz 8 lat, 3 miesiące i 27 dni, tj. 99 miesięcy okresów nieskładkowych (4 lata, 4 miesiące i 19 dni a po ograniczeniu do 1/3 okresów składkowych 4 lata, 1 miesiąc i 12 dni okresów nieskładkowych oraz 4 lata, 2 miesiące i 15 dni okresów sprawowania opieki nad dzieckiem). Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 80,62 %. Wysokość 24 % kwoty bazowej wynosi 293,01 zł. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 83.867,52 zł. /decyzja – k. 15-15 odw. akt ZUS plik III/

W piśmie z dnia 27 marca 2015 r. wnioskodawczyni wniosła o podjęcie wypłaty emerytury na podstawie załączonego świadectwa pracy z dnia 27 marca 2015 r. oraz o doliczenie składek. /pismo k. 19 akt ZUS plik III/

Decyzją zaliczkową z dnia 30 marca 2015 r. organ rentowy po rozpatrzeniu wniosku z dnia 17 marca 2015 roku przyznał na podstawie art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wnioskodawczyni prawo do emerytury od 27 marca 2015 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Emeryturę obliczono zgodnie z art. 26 cytowanej ustawy tj. z uwzględnieniem kwoty składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji (27.290,49 zł), kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego (267.216,84 zł) i średnie dalszego trwanie życia. Emerytura wyniosła 1.171,94 zł. Z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia wypłata emerytury podlega zawieszeniu. /decyzja k. 17-18 akt ZUS plik III/

Decyzją z dnia 3 kwietnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych po rozpatrzeniu wniosku z dnia 27 marca 2015 roku przyznał M. N. emeryturę od 27 marca 2015 r. tj. od daty nabycia uprawnień do emerytury. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie społeczne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 272.290,49 zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 267.216,84 zł, średnie dalsze trwanie życia wynosi 251,30 miesięcy, wyliczona na podstawie art. 26 cytowanej ustawy kwota emerytury wyniosła 1.171,94 zł ($272.290,49 \text{ zł} + 267.216,84 \text{ zł} / 251,30$). Jednocześnie poinformowano ubezpieczoną, że renta z tytułu niezdolności do pracy została zawieszona jako świadczenie mniej korzystne. /decyzja - k. 22-23 odw. akt ZUS plik III/

W dniu 29 maja 2015 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o przeliczenie kapitału początkowego i kolejno emerytury w związku ze zmianą przepisów wprowadzonych ustawą z dnia 5 marca 2015 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2015 r., poz. 552) tj. art. 174 ust. 2a. – nowe zasady ustalania kapitału początkowego za okres opieki nad dzieckiem. /wniosek k. 24 akt ZUS plik III/

Zaskarżoną decyzją z dnia 25 sierpnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ponownie ustalił wartość kapitału początkowego M. N. na dzień 1 stycznia 1999 roku na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy ustalony w decyzji o jej przyznaniu – w wysokości 61,99 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 61,99 % przez kwotę 1.220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w powołanej ustawie ($61,99 \% \times 1.220,89 \text{ zł} = 756,83 \text{ zł}$). Przyjęto łącznie 12 lat, 4 miesiące i 2 dni, tj. 148 miesięcy

okresów składkowych oraz 6 miesięcy i 2 dni okresów nieskładkowych, tj. 6 miesięcy (z tytułu sprawowania opieki nad dzieckiem (dziećmi)). Okresy opieki nad dzieckiem zostały przeliczone przy zastosowaniu art. 174 ust. 2a powołanej ustawy tj. przy zastosowaniu przelicznika 1,3 za każdy rok. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 63,43 %. Wysokość 24 % kwoty bazowej wynosi 293,01 zł. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 65.228,90 zł. /decyzja – k. 29-30 akt ZUS plik III/

Do obliczenia wysokości kapitału początkowego wnioskodawczyni organ rentowy przyjął łącznie 12 lat, 4 miesiące i 2 dni, tj. okresy zatrudnienia od 15 września 1973 roku do 12 marca 1974 roku, od 23 marca 1974 roku do 23 czerwca 1974 roku, od 14 lipca 1974 roku do 30 listopada 1978 roku, od 3 czerwca 1979 roku do 28 marca 1980 roku, od 1 maja 1981 roku do 30 czerwca 1981 roku, od 20 czerwca 1982 roku do 30 lipca 1983 roku, od 8 października 1984 roku do 25 stycznia 1985 roku, od 29 stycznia 1985 roku 15 kwietnia 1988 roku i od 1 lipca 1992 roku do 31 stycznia 1994 roku. Okresy nieskładkowe wyniosły 6 miesięcy i 2 dni liczonych zgodnie z art. 174 ust. 2a ustawy emerytalnej, tj. od 1 grudnia 1978 roku do 2 czerwca 1979 roku. /wykaz wprowadzonych okresów ubezpieczonego k. 52 – 52 odw., pismo k. 55/

Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy ustalony w decyzji o jej przyznaniu – w wysokości 61,99 % obliczonego z 12 miesięcy na podstawie zaświadczenia Rp-7 z dnia 31 marca 1980r., który okazał się dla wnioskodawczyni najkorzystniejszy. Przy obliczaniu podstawy wymiaru kapitału początkowego uwzględniono wykazane przez odwołującą zarobki z lat 1973-1994, oraz wynagrodzenia minimalne – wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 42,20 %. Hipotetyczne obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru z uwzględnieniem dołączonego zaświadczenia o wynagrodzeniu nie wpływa na podniesienie wskaźnika gdyż hipotetyczny wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony z lat 1973-1982 wyniósł 47,15% co wynika z pisma procesowego ZUS z dnia 25 kwietnia 2016r. /zestawienie dochodów k. 53/

Kolejną zaskarżoną decyzją z dnia 27 sierpnia 2015 roku na podstawie art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 29 maja 2015 roku przeliczył M. N. emeryturę od 1 października 2015 r. tj. od najbliższego terminu płatności. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie społeczne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 272.290,49 zł, kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 207.830,91 zł, średnie dalsze trwanie życia wynosi 251,30 miesięcy, wyliczona kwota emerytury wyniosła 935,62 zł (272.290,49 zł + 207.830,91 zł/251,30).

Powyższą decyzją obniżono wysokość emerytury w związku z korektą stażu nieskładkowego przyjętego do ustalenia wartości kapitału początkowego tj. okresu opieki nad dziećmi i urlopu wychowawczego, które nie przysługują w trakcie pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy.

Jednocześnie poinformowano ubezpieczoną, że dokonano przeliczenie emerytury w związku ze zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 5 marca 2015 roku o zmianie cytowanej ustawy.

/decyzja - k. 31-32 odw. akt ZUS plik III/

Hipotetyczna wysokość kapitału początkowego oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego M. N. obliczony z okresu od 1 stycznia 1973 roku do 31 grudnia 1982 roku przy uwzględnieniu wynagrodzeń przyjętych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do ustalenia kapitału początkowego nie będących przedmiotem sporu, a także przy uwzględnieniu wynagrodzeń wskazanych w zaświadczeniu z dnia 30 września 2014 roku (tj. w 1973 roku w

wysokości 5.814,00 zł, w 1974 roku w wysokości 20.962,00 zł, w 1975 roku w wysokości 28.200,00 zł, w 1976 roku w wysokości 29.700,00 zł, w 1977 roku w wysokości 31.500,00 zł, w 1978 roku w wysokości 31.600,00 zł, w 1979 roku w wysokości 20.795,00 zł, w 1980 roku w wysokości 8.710,00 zł) z okresu zatrudnienia w Banku (...) S.A., wyniosłyby odpowiednio: 58.551,35 zł i 47,15 %. Nadal najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosi 61,99 % przyjęty z renty (z 12 miesięcy) a wartość kapitału – 65.228,90 zł. /hipotetyczne wyliczenie ZUS– k. 32, hipotetyczne wyliczenia ZUS – akta ZUS plik IV/

Hipotetyczna wysokość kapitału początkowego oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego M. N. przy uwzględnieniu wynagrodzeń przyjętych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do ustalenia kapitału początkowego nie będących przedmiotem sporu, a także przy uwzględnieniu okresów urlopu wychowawczego i opieki nad dzieckiem w trakcie pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy (tj. 8 lat, 6 miesięcy i 24 dni okresów nieskładkowych), wynosi odpowiednio: 92.204,53 zł i 61,99 %. Emerytura z uwzględnieniem obliczonego w powyższy sposób kapitału początkowego wynosi 1.277,64 zł. /hipotetyczne wyliczenie ZUS– k. 39, hipotetyczne wyliczenia ZUS – akta ZUS plik IV/

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, w szczególności o powołane dokumenty z akt Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz zeznania wnioskodawczynie. Wiarygodność zgromadzonych dokumentów, jak również ich treść nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania. Jednocześnie Sąd Okręgowy nie znalazł żadnych podstaw do negowania ich autentyczności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołania wnioskodawczynie zasługują na uwzględnienie.

Stosownie do treści przepisu art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku poz. 887 z późn. zm.) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat (ust. 2).

Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy, tj. na dzień 1 stycznia 1999 roku (ust. 3).

Zgodnie z treścią art. 174 ust. 1 analizowanej ustawy, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Natomiast zgodnie z ust. 2 tego przepisu przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W myśl ust. 3 w/w przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Natomiast w myśl ust. 7 analizowanego przepisu do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w

II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 powyższego przepisu stanowi, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku.

Z kolei z mocy art. 15 ust. 1 analizowanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 tego samego przepisu przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym złożono wniosek o emeryturę lub rentę.

Według zaś ust. 6 tego samego przepisu na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z ust. 4 w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych,
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu,
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty,

oraz

- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%.

W związku z treścią zacytowanych przepisów można stwierdzić, iż kwota kapitału początkowego zależy od długości udowodnionych okresów składkowych i nieskładkowych przebytych przed 1 stycznia 1999 rokiem, podstawy wymiaru oraz współczynnika proporcjonalnego do wieku ubezpieczonego, który służy do obliczenia tzw. części socjalnej.

Natomiast stosownie do art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w ust. 1a i 1b, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184. Wiek emerytalny dla kobiet urodzonych w okresie od dnia 1 lipca 1954 r. do dnia 30 września 1954 r. wynosi co najmniej 60 lat i 7 miesięcy (ust. 1a pkt 8).

Stosownie do art. 25 analizowanej ustawy podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Emerytura, ustalana według zreformowanych zasad dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi, w jakim ubezpieczony przechodzi na emeryturę - art. 26 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę

wyraża się w ukończonych latach i miesiącach (ust. 2). Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach (ust. 3). Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2 (ust. 4).

Emerytura na tzw. starych zasadach wyliczana jest wyłącznie tym osobom urodzonym po 31 grudnia 1948 roku, które mają prawo do wcześniejszej emerytury (np. na podstawie art. 88 ustawy Karta Nauczyciela).

Zatem w przypadku osób, dla których ustalany jest kapitał początkowy, wysokość emerytury uzależniona jest od kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie emerytalne ewidencjonowanych od dnia 1 stycznia 1999 roku na koncie ubezpieczonego.

W rozpoznawanej sprawie odwołująca wносиła ostatecznie o przeliczenie kapitału początkowego oraz należnej jej emerytury z uwzględnieniem jako okresu nieskładkowego okresu korzystania przez nią z urlopu wychowawczego na niepełnosprawną córkę.

Organ rentowy stanął z kolei na stanowisku, że okresu tego nie można potraktować jako okresu nieskładkowego z uwagi na prawo wnioskodawczyni do renty z tytułu niezdolności do pracy w spornym okresie.

W ocenie Sądu rozpoznającego przedmiotową sprawę stanowisko takie nie zasługuje na uwzględnienie z dwóch powodów. Po pierwsze - żaden przepis prawa nie wyłącza takiej możliwości, po drugie - korzystanie przez wnioskodawczynię z urlopu wychowawczego na niepełnosprawną córkę wynikało z innego tytułu - zatrudnienia w zakładzie pracy chronionej, który to - co jest w sprawie niesporne - opłacał za nią z tego tytułu składki i udzielił jej tego urlopu.

Nie budzi żadnych wątpliwości Sądu, że okres pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy (wcześniej inwalidzkiej) nie jest okresem nieskładkowym w rozumieniu art.7 cytowanej ustawy. W przepisie tym jest bowiem jedynie mowa o rencie chorobowej, która na podstawie obecnie obowiązujących przepisów odpowiada świadczeniu rehabilitacyjnemu.

Nie można zatem przyjąć, że sporny okres korzystania przez wnioskodawczynię z urlopu wychowawczego na niepełnosprawną córkę nie może być uznany za okres nieskładkowy.

Dlatego też Sąd na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c., zmienił zaskarżone decyzje przyjmując wysokość kapitału początkowego oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego M. N., a w konsekwencji wysokość obliczonej na tej podstawie emerytury - przy uwzględnieniu wynagrodzeń przyjętych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do ustalenia kapitału początkowego nie będących ostatecznie przedmiotem sporu, a także przy uwzględnieniu okresów urlopu wychowawczego i opieki nad dzieckiem w trakcie pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy (tj. 8 lat, 6 miesięcy i 24 dni okresów nieskładkowych).

Zgodnie z treścią art.129 ust.1 cytowanej ustawy, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Niezależnie od powyższego wskazać także należy, że pozwany organ rentowy w ramach zaskarżonych decyzji nie był uprawniony do odmiennej oceny dowodów dołączonych wcześniej do wniosku o ustalenie prawa do emerytury. Decyzja przyznająca to świadczenie stała się prawomocna, a zatem obniżenie wysokości emerytury w związku z korektą stażu nieskładkowego przyjętego do ustalenia wartości kapitału początkowego tj. okresu opieki nad dziećmi i urlopu wychowawczego, jest - w ocenie Sądu - niedopuszczalna. Argumentacja podnoszona w zaskarżonej decyzji z dnia 27 sierpnia 2015 roku, że okresy te nie są okresami nieskładkowymi, ponieważ pokrywały się z okresem pobierania przez wnioskodawczynię renty z tytułu niezdolności do pracy, znana była bowiem organowi rentowemu przy ustalaniu prawa do emerytury wnioskodawczyni.

Z tych wszystkich względów Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

K.P.